

Allah'a İman'ın İnsan Varlığına Yansıması: Secdeye Ulaşmak -4

Prof. Dr.-Ing. Şenel ERGİN

Müslüman olan ve Allah'a imanımızı dile getiren kişiler olarak genelde bizler, biraz fazlaca sıcakkanlı kişileriz. Bizleri "Avrupalı" olduğunu düşünen ve söyleyen kişilerden ayıran kayda değer farklılıklardan biri de bu olmalı. Çoğunlukla.. çabuk ısınır ve hemen severiz; yardım etmek gerektiğine acele hükmeder ve kendimize bile önceleyebiliriz. Yani.. insanın acz ve mağduriyet durumu ve yardım edilmesi söz konusu olduğunda, öyle uzun uzun düşünmeyiz.

Bu hâl durumunun nedeni, çok farklı kaynaklara temellenebilir; benzer özellikler bizim kadar olmasa da Yunan, İtalyan ve İspanyol'da da görünüyor. Onlar da "Avrupa" olarak adlandırılan Asya Kitası'nın batı ucunda "Kıta Avrupası" tanımlı öteki ülkelerdeki insanlara kıyasla, daha farklı yaşıyorlar. Akdeniz insan tipi konusu gibi bir şey..

Bu reel durumların gerek koşulu olarak.. bilimsel bağlamda, insan ve yaşamı Coğrafya ve Kültür Havzaları'ndan bağımsız değerlendiremiyor.

Sıcak kanlılık ve sevgi değerine yatkınlığımız tüm insanî ilişkilerimizin asal bağlantı temelini oluşturur.

Bizler, Müslüman kimliğimizle de, Allah'a olan bağlılığımızı öncelikle, dile yerleşik alışılmış ifadesi içinde, sevgi bağlantılı beyan ederiz. Çocuk yaşlarda Allah'ı sevmeye; O'nun hoşuna gitmeyecek bir şey yaptığımızda da, O'nun bizi sevmeyeceğinden korkmaya başlarız. Daha doğrusu "korkutuluruz."

Allah'la olan ilişkimiz en baştan "sevgi değeri" üzerine kurulmuştur; izleyen yıllarda da erişkin akılla ulaşılabilecek "Allah idraki" oluşmamışsa, bu naif "Allah bağlılığı" ömür boyu sürer gider.

Bu psişik durumun (akıl + ruh sentezi durumunun) kişide oluşamayan sorumluluk duygusuyla bağlantısını düşünürüm.

Din / İslâm ve Allah gerçekliğini Olgu ve Kavram bazında tam kavrayamamış kişileri biraz izlersek, onlardaki "güveni" de hemen görebiliriz.

Özetle Allah'ın cezasına muhatap olmayacaklarını düşünürler; Çünkü kalpleri temiz, kötü olmayan, kötülük yapmayan kişilerdir.

Allah'a olan güven duyguları, küçük bir çocuğun anneye olan doğal güven duygusuna benzer. Sevilen anne de sever ve cezalandırmaz..

Koca koca kişiler.. akıllı meslek sahibi kişiler..

*“Evet.. farz olan ibadetleri yapmıyorlar..
ama Allah onları yine de cezalandırmayacaktır..
Çünkü onlar....”*

Bundan sonrası kendilerinin sevimli inançları olarak farklı farklı akmaya başlar; dinlersiniz.

İslâm, tam bir “masal” olmuştur.

Allah’ın Kevni Âyetleri olan ve ayan beyan gözümüzün önünde duran DOĞA’ya bile kör baktıklarını bilmezler..

Bilmezler mi acaba, kalp söylemez mi, o da bilinmez..

Toplum bazında bu naifliği aşmak zor iştir;

günün her anında kendilerine,

Müslüman olarak Allah’a iman gerçekliği bağlamında izlemeleri gereken ibadet anlatılsa da.. murat edilen sonuca ulaşamaz..

Elbette bu insanlara da iman gerçekliği, anlayacakları dilden anlatılmalıdır..

Böylece iman gerçekliği sözün en yalın halinde

“Allah için sevmek ya da Allah için sevmemek” ifadesine dönüşür ki;

bu hâl durumu da akademik dilde

“İman mutlak (sonsuz) olanı idraktır” gibi,

söylenirken kolay ama icraatta imkânsız ifade eden bir cümleye dönüştürülerek Allah’ın İlmi’nde olan denge, kul bilincinde de kurulur.

Öte yandan kişinin, “Allah için sevmek ve de Allah için sevmemek”

hâl durumunu “şimdi” ile ifade edilen an’da - zaman kavramı bağlamında yaşamak gibi bir yetersizliğe düşmesi;

ve iman gerçekliğini tam idrak edememesi;

neyi neden yaptığını kavrayamaması;

Tahkiki İman düzeyinden uzaklaşması da mümkündür.

Oysa “mutlak (sonsuz) olanı idrak etmeye” çalışmak,

sürekli düşünmek ve okumak–yazmak ve bağlam içinde kalarak konuşmak;

Allah’ın huzurunda sürekli kıyama kalkarak secdeye ulaşmak demektir.

Kıyam kesintisiz, dur durak tanımayan hareket gücünü,

secde ise kabulü, kalpten bağlanmayı – teslimiyeti;

kıyama kalkmak yaşama ve irade gücünü,

secdeye ulaşmak ise Allah’a imanı ifade edecektir.

Sonuç olarak her iki tanım da, ancak hakkıyla idrak edilerek yaşandığında “Allah’a İmanı” ifade eden ve Allah’a dönmüş olan kalbin ve beynin niyazıdır (duasıdır, dileğidir, yakarışıdır), doğrudur ve güzeldir.

Evet, son söz olarak..

İman, mutlak (sonsuz) olanı kavrama keyfiyetidir.

İman, insan yaşamında manevi alanda öncelikle ulaşılması murat edilen değerdir.

Mutlak olan da (elbette ve hepimizin bildiği gibi) Allah’tır.

Türk Müslümanları, bizler, bunu günlük alışılmış dua formunda da şöyle ifade etmeyi pek severiz: “Baki olan Allah’tır.”

Baki olan Allah’tır ve iman,

Baki Olan’ı kavrama yolunda, O’na bağlanma keyfiyetidir.

Özetle iman kalbî bir varlık mertebesini ifade eder; ve bu bağlamda “söz” asal belirleyici olamaz.¹

¹ Hucurât Sûresi(49) 14. Ayet

<https://www.kuranvemeali.com/hucurat-suresi/14-ayeti-meali> erişim:15.01.2025

“Bedeviler: ‘İnandık’ dediler, de ki: ‘İnanmadınız ama İslam olduk deyin; inanç henüz gönüllerinize yerleşmedi; eğer Allah’a ve Peygamberine itaat ederseniz, işlediklerinizden bir şey eksilmez; doğrusu Allah, bağışlar, merhamet eder.’ ”

Diyanet İşleri (Eski) Meali

“Bedeviler ‘İman ettik’ dediler.

De ki: ‘İman etmediniz. (Öyle ise, ‘iman ettik’ demeyin.) ‘Fakat boyun eğdik’ deyin.

Henüz iman kalplerinize girmedi. Eğer Allah’a ve Peygamberine itaat ederseniz, yaptıklarınızdan hiçbir şeyi eksilmez. Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.’ ”

Diyanet İşleri (Yeni) Meali

“Bedeviler ‘İnandık’ dediler. De ki: Siz iman etmediniz, ama ‘Boyun eğdik’ deyin. Henüz iman kalplerinize yerleşmedi. Eğer Allah’a ve elçisine itaat ederseniz, Allah işlerinizden hiçbir şeyi eksilmez. Çünkü Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir. ”

Diyanet Vakfı Meali

“Bedeviler ‘inandık’ dediler. De ki: Siz iman etmediniz ama ‘İslâm olduk.’ deyin.

Henüz iman kalplerinize yerleşmedi. Eğer Allah’a ve Resulüne itaat ederseniz,

Allah işlerinizden hiçbir şeyi eksilmez. Çünkü Allah çok bağışlayan, çok merhamet edendir.”

Elmalılı Hamdi Yazır Meali

<https://www.islamveihsan.com/hucurat-suresinin-tefsiri.html> erişim:11.01.2025

“Bedeviler: ‘İman ettik’ dediler.

İman değeri Müslüman Kişi varlığında ve her koşulda kendini alenen görünür eder, çünkü bu durum sıradan bir inanma hâli değildir; saklı tutulamaz. Çünkü bu bir öz/varlık değeridir.

Müslüman kişinin “Allah’a iman hassasiyeti” bu mertebeye ulaştığında.. Müslümana bakan kişi, insana da bakıyor olacaktır.

*Doğru olanı Allah bilir;
sözümün eksik ve yanlışından da, O’na sığınıyorum.*

De ki: ‘Siz henüz iman etmediniz. Fakat ‘biz, sadece boyun eğdik’ deyin.

Çünkü iman henüz tam olarak kalplerinize yerleşmemiştir.

Eğer Allah’a ve Rasûlü’ne itaat ederseniz, Allah sizin amellerinizden hiçbir şeyi boşa çıkarmayacaktır.

Çünkü Allah, çok bağışlayıcıdır, engin merhamet sahibidir.’ ”

Prof. Dr. Ömer Çelik, Hakkın Daveti Kur'an-ı Kerim Meali ve Tefsiri